

BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ

JOURNAL OF THEOLOGY FACULTY OF
BULENT ECEVIT UNIVERSITY

ISSN: 2148-3728

ISSN: 2148 - 9750 (çevrimiçi)

Cilt 7
Volume 7

Sayı 1
Number 1

Yıl 2020
Year 2020

İLETİŞİM/CONTACT

Dergi Yazışma Adresi / Correspondence:

Bülent Ecevit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi Editörlüğü, P. K. 67100 İncivez/Zonguldak

Tel: (372) 257 40 10 / 1555, **Faks:** (372) 257 40 57 – (372) 257 69 27

E-posta / E-mail: beunilahiyatdergi@gmail.com

Ağ Adresi / Web Adress: <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/beuifd>

Yayın Hizmetleri ve Baskı / Publishing Services and Printing:

BULUŞ Tasarım ve Matbaacılık Hizmetleri, Bahriye Uçok Caddesi 9/1 Beşevler, 06500 Ankara, Türkiye

Tel: (0312) 222 44 06 • Faks: (0312) 222 44 07 • E-posta: bulus@bulustasarim.com.tr

Bülent Ecevit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi (BEÜİFD), yılda iki kez yayımlanan hakemli, bilimsel, süreli bir yayın organıdır. Dergide yayınlanan yazıların her türlü içerik sorumluluğu yazarlara aittir. Yazılar, yayıncı kuruluşun izni olmadan kısmen veya tamamen başka bir yerde yayınlanamaz.

BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ

JOURNAL OF THEOLOGY FACULTY OF BULENT ECEVIT UNIVERSITY

Sahibi / Owner

Prof. Dr. Mustafa ÇUFALI

Rektör / Rector

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi / Zonguldak Bulent Ecevit University

Editör / Editor

Doç. Dr. Murat AKIN

Yardımcı Editör / Associate Editor

Arş. Gör. Dr. Halil ORTAKÇI

Alan Editörleri / Field Editors

Arş. Gör. Mustafa DİKMEN

Arş. Gör. Fatmanur DİKMEN

Arş. Gör. Yasemin HOLOĞLU AKTAN

Arş. Gör. Adem GÖRMÜŞ

Arş. Gör. Salih ERDEN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü / Managing Editor

Doç. Dr. Ali ARSLAN

Yayın Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. Adnan DEMİRCAN

(İstanbul Üniversitesi)

Prof. Dr. Ali KÖSE

(Marmara Üniversitesi)

Prof. Dr. Bayram Ali ÇETİNKAYA

(İstanbul Üniversitesi)

Prof. Dr. Bilal KEMİKLİ

(Bursa Uludağ Üniversitesi)

Prof. Dr. Seyfullah KARA

(Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi)

Doç. Dr. Hasan MEYDAN

(Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi)

Doç. Dr. Harun SAVUT

(Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi)

Doç. Dr. Recep ÇETİNTAŞ

(Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi)

Doç. Dr. Murat AKIN

(Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi)

Doç. Dr. Ali ARSLAN

(Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Salih AYBEY

(Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Nuran ÇETİN

(Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Emre YILMAZ

(Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Bahattin TURGUT

(Kocaeli Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Zeki YAKA

(Akdeniz Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Ali SOYLU

(Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi)

Danışma Kurulu / Advisory Board

Prof. Dr. Adnan DEMİRCAN

(İstanbul Üniversitesi)

Prof. Dr. Ahmet İNAM

(Orta Doğu Teknik Üniversitesi)

Prof. Dr. Ali KÖSE

(Marmara Üniversitesi)

Prof. Dr. Bayram Ali ÇETİNKAYA

(İstanbul Üniversitesi)

Prof. Dr. Bilal KEMİKLİ

(Uludağ Üniversitesi)

Prof. Dr. Celal TÜRER

(Ankara Üniversitesi)

Prof. Dr. Hür Mahmut YÜCER

(Karabük Üniversitesi)

Prof. Dr. İsmail ÇALIŞKAN

(Yıldırım Beyazıt Üniversitesi)

Prof. Dr. Oliver LEAMAN

(Kentucky Üniversitesi)

Prof. Dr. Seyfullah KARA

(Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi)

Doç. Dr. Ali ARSLAN

(Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi)

Doç. Dr. Harun SAVUT

(Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi)

Doç. Dr. Recep ÇETİNTAŞ

(Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi)

Doç. Dr. Hasan MEYDAN

(Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi)

Doç. Dr. Murat AKIN

(Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi)

Doç. Dr. Saim KAYADIBİ

(Malezya Uluslararası İslam Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi İbrahim TÜRKOĞLU

(Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Zeki YAKA

(Akdeniz Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Ali SOYLU

(Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi)

Hakem Kurulu / Referee Board

Bülent Ecevit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, en az iki hakemin görev aldığı çift taraflı kör hakemlik sistemi kullanmaktadır. Hakem isimleri gizli tutulmakta ve yayımlanmamaktadır.

Journal of Theology Faculty of Bulent Ecevit University uses double-blind review fulfilled by at least two reviewers. Referee names are kept strictly confidential.

DİZİNLENME BİLGİLERİ / ABSTRACTING AND INDEXING SERVICES

	ULAKBİM TR DİZİN: Sosyal ve Beşeri Bilimler Veri Tabanı TURKISH NATIONAL DATABASE: Social Science and Humanities Database (Kabul / Accepted: 01/01/2017)
	ERIH PLUS: The European Reference Index for the Humanities and the Social Sciences (Kabul / Accepted: 26/01/2020)
	INDEX COPERNICUS INTERNATIONAL: (Kabul / Accepted: 15/12/2019)
	SOBIAD: Sosyal Bilimler Atf Dizini (Kabul / Accepted: 15/06/2014)
	ASOS: Akademia Sosyal Bilimler İndeksi (Kabul / Accepted: 15/06/2014)
	İSAM: İlahiyat Makaleleri Veri Tabanı İSAM: Articles on Theology Database (Kabul / Accepted: 15/06/2014)

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Sayfa

Araştırma Makaleleri / Research Articles

- İlk Dönem Tasavvuf Klasiklerinde Zühd Kavramı Üzerine **1-18**
On the Concept of Zuhd in the Early Sufi Classics
Öğr. Gör. Arzu Eylül YALÇINKAYA
- Kültürlerarası Bir Bilgi ve Barış Köprüsü Olarak İsrâiliyât **19-48**
İsrâiliyât as an Intercultural Knowledge and a Peace Bridge
Prof. Dr. Hidayet AYDAR
- Çarlık Rusya'sı ve Sovyetler Döneminde Azerbaycan'da Yaşayan Dağ Yahudilerinin **49-74**
Dini ve Sosyal Durumları
Religious and Social Situation of Azerbaijan's Mountain Jews During Tsarist Russia and the Soviet Union
Doktora Öğrencisi Jabır OSMANLI - Prof. Dr. Ahmet GÜÇ
- Fıkıh Usûlünde Nâsîh ve Mensûh Olma Yönünden Kıyas **75-97**
The Analogy (Qiyas) in Terms of Being Abrogater and Abrogated in Fiqh Methodology
Doç. Dr. Recep ÇETİNTAŞ
- Hâricilik Anlayışının Kökenleri ve Günümüzdeki Yansımaları **99-124**
Harijah Thought in the Context of Basicism Problem and Qur'an
Doç. Dr. Necmettin ÇALIŞKAN - Dr. Öğr. Üyesi Yusuf OKŞAR
- Vatandaşlık Teorileri Bağlamında Dinin Kamusal Taleplerine İlişkin Karşılaştırmalı **125-149**
Bir İnceleme
The Public Demands of Religion: A Comparative Study of Citizenship Theories
Arş. Gör. Dr. Özlem ÜLKER SHAHAVATOV
- A'râf Sûresi 189 ve 190. Ayetlerin Meâlini Yeniden Düşünme **151-166**
Rethinking the Meaning of Verses 189th and 190th of Surah al-A'râf
Dr. Öğr. Üyesi Şemsettin IŞIK
- İbâziyye'nin Temel İnanç Esasları: el-Usûlu't-Tis'a (Dokuz İlke) **167-187**
Basic Belief Principles of Ibâziyya: al-Usûl al-Tis'a (Nine Principles)
Dr. Öğr. Üyesi Metin YILDIZ
- Emevîler Döneminde 'Mevâlî' **189-210**
'Mawali' During the Reign of the Umayyad Caliphate
Doç. Dr. Mehmet Nadir ÖZDEMİR

- Mâtürîdî'nin Kitâbü't-Tevhîd Adlı Eseri Bağlamında Muhammed İbn Şebîb el-Basrî'nin Kelâmî Görüşleri **211-232**
Muhammad Ibn Shabîb al-Basrî's Kalam Views in the Light of Mâtürîdî's Work Kitabu't-Tewhid
Dr. Öğr. Üyesi Yasin ULUTAŞ
- Niyazi Berkes'e Göre İslam ve Çağdaşlaşma **233-251**
Islam and Modernization According to Niyazi Berkes
Dr. Öğr. Üyesi Murat KOBYA
- Emevî Ailesine Mensup Valilerden Bişr b. Mervân ve Yönetimi **253-287**
Bişr b. Marwan One of Members of Umayyad Dynasty and His Administration
Doç. Dr. Cahid KARA

Kitap Değerlendirmesi / Book Review

- Töre Ahunýň Risalasy, Yazar: Töre Murad Rahmankulu (Aşkabat: Dilmacı, 1993) **289-295**
Tore Akhund's Treatise, by Tore Murad Rahmankulu (Ashkabat: Dilmach, 1993)
Dr. Öğr. Üyesi Orazsahet ORAZOV